

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HÁZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ES ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETO KÖZLEMENYEK KÜLDENDÖK. —

— KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. —

Megjelenik minden vasárnap es csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évr. — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. EGYES SZAM ÁRA 12 FILLER.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ.)

HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDÖK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMENYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

A hatalom kezelése.

— Akadályt a túltengésnek. —

A közelet terén nálunk ujabban olyan jelenségek észlelhetők, amelynek éppen legalkalmasabbak arra, hogy a társadalom bomladozó egyensúlyának teljes felbillenését is előidézzék.

Veszedelemes járványná kezd válni az utóbbi időben a beamter-képződés, a ki vagyok, mi vagyok fitogtatása. Ezt a járványt, mely könnyen ragályossá válhat, nemcsak izolálni, hanem csirájába kell elfojtani s megmagyarázni azon betegeknek, akik a bajt hordják, hogy a következményekkel számolniuk kell!

A közelet sem beképzelt hatalmat, sem hatalmi túltengést nem tűr s mihelyt valaki Isten tudja mily szándékból és milyen indulatok által hajtatva a köz fölé akar kerekedni, bizonyos, hogy nagy hibát követ el úgy önmaga, mint a közelet ellen.

Senki sem abszolút hatalom nálunk, mert mindenkinek meg van a maga felettese. A tisztviselő ember pláne nem hatalom. Annak fóruma van. Az egyik a hivatalos felsőbbsege, a másik a közönség és a tisztviselő csakis úgy állhat meg a helyén, hogyha mindkét irányban alkalmazkodik!

Nem szabad hinni a tisztviselőnek azt, hogy önmagát teljesen biztosította, hogyha hivatalos fensőbbsege jóakarataiban részesül, mert amíg felfelé szabad az útja, lefelé bajos jönnie, mivel útjában gyűlölet és megvetés fogadja.

Vajjon boldog-e az a tisztviselő, aki csak felülről várja az elismerést és a közönség körében — épen mert ez utóbbit nem ismeri el felsőbbségének nemcsak népszerűtlen, hanem gyűlölt valaki? A tapasztalás azt mutatja, hogy erre a szánalmas szerepre is akad ember, aki tehát bizonyosan boldog, mert a hatalom verőfénye azzá teszi.

Hja, ezt azonban a közönség ne tűrje meg percekig sem, hanem ábrándítsa ki az illetőt de azonnal, mert minél későbbre hagyja ezt az operációt, annál jobban megnőnek a beképzelt ember szarvai s ha öklel, akkor már nehezebb vele elbánni.

A közelet terén csak egyetlen irányt követhet a tisztviselő s ez nem más, mint a böles önmérséklés, a túlzás kerülése, a tár-

gyilagosság, az uralkodásra vágyó önzés megfékezése, szóval az a politika, amely soha sem sért, ki sem hív, ellenben tiszteletet és becsülést teremt.

A világon sok olyan ember jár kel, akinek a többség nagy méltóságot, czímet és kiüntetést adott s mégis senki sem irigylitőlük a rangot és a fényt, mert azokat nem a közismerés nyújtotta nekik: ellenben olyanok is elegenden vannak, akik egy élet tisztes munkássága által becsesebb értéket nyertek polgártársaik elismerésében minden czímmel és csillogó kiüntetésnél.

Polgártársaik közbeesülése által övezve tisztelet kíséri az utóbbit, míg az előbbit nem veszi észre a helyesen ítélő közfelfogás.

A tisztviselő tehát ne képzelődjék: ne higye hogy a hatalom, amelyet kezel, vagy a hatalom, amelynek szolgálatában áll, erőszakra teremtett, hogy annak az a czejlja, hogy mindent legázoljon, hanem jusson tudatára annak, hogy a hatalom csak úgy érvényesül, hogyha belőle általános jó származik.

A hatalom a tekintélyből nyeri táplálékát, a tekintély pedig csak a tisztelet révén épül fel, így tehát a tisztviselő akár maga kezelj a hatalmat, akár a hatalom eszköze, csakis úgy nyer tekintélyt és becsülést, hogyha vissza nem él, vagy túltengésbe nem esik!

Hogyan kellene a városokon segíteni?

Irta VÁRHIDY LAJOS.

IV.

Felhozhatnók továbbá azt is ellenvetésül, hogy a városok költségvetései évről-évre változnak s így ezen 50%-nyi állami segítség végső összege bizonytalan volna. Ezen akként lehetne segíteni, hogy minden város jogerős költségvetése alapján kiszámították az utolsó 3 év átlaga s az ennek megfelelő összeg 5 vagy 10 évre megállapították.

A segítség ilyen módja mellett az államnak ép úgy mint a városoknak egyenlően érdekében állana, hogy a városok helyesen és okoszerűen gazdálkodjanak és a fedezetlen hiány ne emelkedjék.

E tekintetben bizony indokolt és szükséges lenne a felügyelő hatóság hathatós ellenőrzése, mert minél jobban biztosítatik a városok pénzügyi egyensúlya, annál fontosabb és

szükségesebb a kormány felügyelete és ellenőrzése, miután máskülönben a biztosított jog gyakran visszaélésre vezethetne.

Természetesen ily körülmények között elengedhetetlen volna a költségvetések készítésénél irányadóul szolgáló alapelvek egyöntetű megállapítása, illetve a városi számvitel egységesítése s az összes városi költségvetéseknek a belügyminisztérium részéről való felülvizsgálása is, ami viszont a belügyminisztérium városi ügyosztályának a kibővítését és a belügyminisztériumi számvevőség személyzetének a szaporítását vonná maga után.

De hogy ezen átmeneti idő alatt a legnagyobb helyzetben levő városok is teljesen rendbejöhessenek még bizonyos kedvezményt kellene nyújtani ezeknek.

Ilyen rendkívüli kedvezmény volna egyik-másik városnál pl. az iskolai hozzájárulás egész vagy részbeni elengedése, vagy amennyiben valamely állami közintézmény elhelyezéséről volna szó, az illető városnak a hozzájárulástól való mentesítése.

Ezen pénzbeli segítség mellett keresztülviendő volna még az, hogy a városi alkalmazottak nyugdíj tekintetében az állami és vármegyei alkalmazottakkal azonos törvény és elbírálás alá essenek s e végből a különböző városi nyugdíjalapok ezen általános állami közalkalmazottak nyugdíj alapjába összevonandók volnának.

Együttal ingyenes állami tanfolyamok felállításával gondoskodni kellene a rendőrlétszám egyöntetű, alapos kiképzetéséről.

Nagy lendületet adna továbbá a városok felvirágzásának az összes városi adósságoknak egy nagy nyereségykölcsön kibocsátásával való konvertálása.

Ezenkívül az államnak a városok segítségére kellene sietni a tekintetben, hogy ezek felállíthassanak községi takarékpénztárakat, amely takarékpénztárak a kereskedelmi elvek szerint kezelnék a városi üzemeket, mint pl. közvilágítás, városi vasut, vízvezeték téglagyár stb.

A városi üzemek mindenütt házi kezelésbe veendőek volnának, mert ezáltal nemcsak a városi pénztárnak jutna nagyobb jövedelem, de a lakosság is szolidabb kiszolgálásba részesülne.

Temesvár villamos áramfejlesztő telepével, közúti vasútjával, téglagyarával stb. elérte, hogy közvilágításra egy fillért sem költ, az üzemek bevételei fedezik a törlesztési és kamathányadot s azonfelül évi 100.000 koronát szolgáltatnak a városi pénztárba a költségekükből.

Berlin városának házi kezelésben levő üzemei 1896-ban a következő nyereséget hozták:

gáz	4.111.685 M.
vízmu	2.428.957 „
csatorna	1.394 „

marhavasár	645.855 M.
vágóhid	982.054 „
vásáresarnok	150.130 „

Nemkülönben szükséges volna, hogy egy országos bizottság megállapítaná, hogy melyik városnak miféle közintézményre volna szüksége — menten minden politikai befolyástól és a protekciótól s ezen országos bizottságban bevonandók volnának a városok ellen működő kiváló gyakorlati férfiak is.

Ugyancsak nem maradhatna el a községek és városok területi arrondírozása sem.

A városoknak egyben arra kell törekedniök, hogy ingatlanaiktól, földbirtokaitól ép úgy, mint bérházaiktól megszabaduljanak.

Brassónak az 5 2 millió értékű erdőbirtoka 368.766 koronát hoz, de ezen birtok kezelése 173.310 koronába kerül s így a tiszta jövedelem csak 195.456 koronát tesz. Győr 216.473 korona bevétellel szemben 119.981 koronát költ gazdasági kezelésére s így az csak 96.492 koronát hoz. Pécsnek az erdők, bányák kezelése 251.776 korona bevétel mellett 224.133 korona kiadással jár, tehát a haszon csak 27.643 korona Pozsony erdőszete 108.883 kor. bevétellel szemben 74.908 kor. kiadást okoz s a városi pénztárnak csak 33.975 korona jövedelme marad. Kassa hegyaljai szőlője 58.662 kor. bevétel mellett csak 1336 koronát jövedelmez. A magyar városok gazdasága ma még inkább bürokratikus, mint gazdasági alpra van fektetve. Üzleti szellemű gazdálkodás kell a városoknak.

(Vége köv.)

Elveszett a korzó közönsége!

Nem lehet megtalálni!

A napokban felfedező körutat tettem a városban és kerestem a korzó közönségét.

Legelőször természetesen a korzón jelentem meg, hogy hátha megjelennek ott azok, akik ezt a helyet máskor annyira lefoglalják. — Sétáltam este 7 órától 9-ig s tudják, hogy mit tapasztaltam? — Azt, hogy a korzó közönsége valahol másutt jár, mert a kérdéses időben a korzón egy pár eszűs bácsinál többet üldögelni nem láttam.

Nos, 9 óra nem nagy idő, elhatároztam tehát, hogy a korzó közönségét tovább keressék. Elmentem a Központi-ba. Ott bizony a békakönyv-ivők klubján kívül mást nem találtam. — Átléptem a Fürdő kertjébe. Nem találtam ott másokat, mint egy pár rideg agglégényt, az elmaradhatatlan cigányokat, Schleiffert a nagy fa alatt s azzal távoztam. Utam a Koronához vezetett. A helyiségben az ögróf és udvara két kereskedőseged karambol játszóján épült (?) Bangó és társai verejtekeztek s kűna a terrazon öt asztal mellett fogyott a fagyalt. Az asztalok mellett különben olyanok ültek, akik nem érnek rá korzózni, akik tehát nem az én általam keresett közönség voltak. — Hátra volt még a Magyar Király. Oda is elballagtam s találtam ott egy kettős ruffi partit, egy hármas kalabert, a korsó-asztalnak egy pár beszélgető vendégét, azzal vége. A korzó közönségét tehát aznap már nem voltam képes felfedezni. Másnap újból megtettem az említett korszát, de sikertelenül, mert a korzó közönségét a felsorolt helyeken nem találtam, de sőt nyakamba vettem a szigetet is, ám ott sem bukkantam másokra, mint az itthon nyaraló ifju tanító nemzedékre, amely éppen egy melabús békakonzert andalító zenéje mellett szórakozott.

Harmadik napra maradt a primáskert. — A tennisz pálya üres, a kioszk néptelen s az árnyas utakon csak egy pár bús dada dalolt alatótótát a jövendő nemzedék apró képviselőinek.

A negyedik napon a esavargózósön Kovács-patakba rándultam. — Amint belépek a parkba (?)

Milanovits bácsi azzal fogadott, hogy hol hagyta a közönséget? — Nos, mivel ő felvilágosított, hogy akit én keresek, az bizonyosan másutt jár, nyomban vissza jöttem Esztergomba.

Jártam azóta a cigánykútnál, szent János kútnál, az Orbán kápolnánál, a Fáriban, a vas-kapui fenyvesben, az uszodákban, a pincékkel telt völgyekben és oldalakban, de a korzó közönsége elveszett. Néztem a világfürdők kurlistáit, elmentem Nagymarosra, Visegrádra, Gizella telepre, de bizony a korzózókat sehol sem találok.

Aki rájuk vezet, prémiumot kap, mert a korzót ingyen kár locsolni! . . .

TÁRCA. Évek múltán.

Egy házasság történetét akarom elmondani, a melynek boldogsága a boldogtalanságba fakadt. Hogyan? Én nem tudom megmagyarázni, csak azt fogom följegyezni híven, a mi történt, a mi tudok, aztán találja ki mindenki, ha tudja, az igazságot.

A történetem hőse Csákány Miklós földbirtokos. Ott él lenn a Tisza mellett. Az ő házasságáról leszen szó. Amikor úgy tiz esztendővel ezelőtt odakerült kis földjére, nagyon mogorva, szótlan ember volt. Már búskomorságtól féltettek, a mikor valaki azt tanácsolta neki, hogy házasodjék meg. Csákány megfogadta a tanácsot. Nem szerette a leányt, de már olyan szenvedést okozott neki a bánata, hogy elhatározta: vagy föbe lövi magát, vagy — megházasodik.

Hogy pedig miért volt bánatos, azt is elmondom.

Diakkorában történt még, hogy halálosan, forrón, eszeveszetten belebolondult egy leányba, a szomszédjukba, az ispán leányába. Könnyű volt belebolondulni, mert nagyon szép volt a leány, esupa báj és temperamentum. Miklós akkor tizenhét esztendősen lehetett, a leány meg tizenöt. Két évig tartott az idilljük ott a pusztán. Ez a két év volt a tavasza életüknek esupa virág derű gondtalan édes ifjuság. Csákány rabszolgája lett annak a kis leánynak, a ki kettőhöz értett nagyon a daloláshoz meg a kacagáshoz. Teremtő nagy Isten, hogy tudott kacagni! Csodás zene, engesztelő imádság, aranyos jókely volt egyszerre a kacagása. Ha elkezdte, még a vének komoly régi festett képei is elmosolyodtak a falon s mintha az öreg óra ketyegése is kacajja vált volna. Mindenhát volt ez a kacaj, ez a lány mindent el tudott vele intézni, mert a kire ránevetett azt lekötölte magának.

Két évig tartott, mint mondtam az idilljük.

Aztán fölkerült a fiú a fővárosba jogásznak a leány pedig színinövendéknek. A mikor elváltak az olyan különös volt. Csendes alkonyattájban bucsuztak ott a jegenyék alatt s a fiu bus volt.

— Ugy-e nem fog feledni, ugy-e látjuk egymást? Fogadja meg, hogy az lesz hozzám, a ki volt s a legnagyobb ünneplés közepette sem felejt el engem — szolt kimondhatatlan szomoruan a fiu.

A leány erre is elkacagta magát, édesen. — Már hogy feledném el maga esacsi, az én gyermekkori pajtásomat!

És egyre kacagott, még a könnyein keresztül is kacagott, látszott rajta, hogy siráshoz nem ért. Így bucsuztak és amikor újra találkoztak, de más volt a leány.

Megkomolyodott megokosodott egy pár év alatt, a pályáján pedig esodamód gyorsan haladt fölfelé. Csákány udvarolt neki, mert napról-napra jobban szerette. És a mikor a leányból már ünneplés színésznő lett, akkor látta Csákány, hogy ő tulajdonképpen boldogtalan. Miért! Mert ime, gyermekkori ábrándját hatalmas szenvedély alakjában átöröklötte férfi korára. A művésznőt pedig nem láthatta már olyan sokszor, mint azelőtt a meghitt pillanatok egyre ritkábbá váltak, mert hiszen egy híres színésznőnek nagyon sok dolga van.

Csákány azután egy önfeléd pillanatában a mikor nagyon fájt neki valami, így talált szólni hozzá:

— Mit ígért, a mikor elváltunk?

— Ugyan — szolt a leány — maga esacsi hát elfeledtem én magat? Hiszen maga a legjobb barátom!

És kacagott ismét, valamivel hangosabban, melodikusabban, de hatásosabban, mint akkor és Csákány a szemébe nézve, csókolgatta a kezét.

Hej, pedig dehogyan váltotta ő be, mit akkor ígért. A férfi szenvedélye csak növekedett, mint olaj a tűzre hatott reá a leány valóban nagy művésze. A leány pedig tudta ezt és bámulatra méltó ügyességgel ápolta ezt a szenvedélyt. Ki tudja nem veheti-e még valaha hasznát? Ez a talentumos ember sokra vihethi talán majd akkor, ha hozzáöregedtek a házassághoz, talán. De gazda nélkül csinálta a számadást, mert Csákány aki szinte veszedelmesen szerette, hódolt az akarata-nak de csak addig, a míg a szállongó, de általa soha sem hitt pletykák közül egnek a valóságáról meg nem győződött. Akkor eszeveszetten tört be a művésznőhöz. Mi történt köztük, nem tudja senki, valószínű, hogy a leány pártatlan okossága háritotta el a nagyobb veszedelmet.

E nevezetes látogatás után Csákány este a kaszinóban a barátai előtt beszélgetészára kijelentette, hogy elmegy a fővárosból, leköszön hivataláról és visszavonul kis birtokára gazdálkodni soha többé tájékára sem jön a városnak. Kérte barátait, vegyék ezt tudomásul.

El is ment, bár tépett szívvel: embergyülő-lővé lett és ekkor jött a tanács, hogy házasodjék meg.

A leány, a kit választott, merőben ellentéte volt annak a másikkak. Csöndes házias, lilomszerűen tiszta, kék szemében nyugodt derű, inkább passzív természet. Nagyon megszerette a mogorva embert valósággal imádtá. S a mikor híre ment az eljegyzésüknek, akadtak a kik megmondták a leánynak, hogy ne menjen hozzá Csákányhoz, mert az másba szerelmes gyermekkorá óta, nagyon, olthatatlanul, de boldogtalanul, csak azért nősül, hogy vigasztalódjék.

— Hát vigasztalni fogom az uramat — felelte. — Ha kell, vigasztalni fogom egy életen át mindig. Ha halála napjáig tudja szeretni azt, a kit megszeretett szive első lobbanásával, akkor nagyon boldogtalan de tiszteletré méltó bánata van. A ki így érez, az csak nemes szívű ember lehet, megérdemli a vigasztalást.

És nem kérdezett semmit az urától, az sem szolt soha semmit a multrol.

Az asszonyka leste a gondolatát, ha egyedül akart lenni, egyedül hagyta és csodás érzékkel találta el, hogy mikor esik jól az urának az ő társasága. Ilyenkor kedves volt, jó, sohasem panaszkodott és sohasem volt szomorú, nehogy meg-lássa valaki. Így eső dben éltek és nem zavarta őket semmi, csak két kis gyerek, két fiu. Hogy ezek megjöttek, növekedtek, teljes volt a boldogság a házban.

Az évek pedig surrantak egymás után, szinte észrevétlenül. Tiz esztendő mult el. A gyerekeknek már iskolába kellett volna menni a városba és Csákány már azon gondolkozott, hogy a feleségével küldi fel őket, amikor jött egy levél: „Földöldom a szava alól, hiszem, hogy meggyógyult? hozza föl a gyermekeit, szeretném látni őket . . .”

Csákány csak olvasta, olvasta a levelet, a mikor belépett a felesége. Hirtelen elhatározással odanyujtotta neki.

Az asszony elolvasta, aztán nevetve szolt:

— Megyünk, megyünk!

— Nem féltesz? — szolt Csákány.

— Nem én! — felelt az asszony határozottan. Egy kiesít dobogott a szive, de esitította. Ám hadd lássuk a régi ideált, — gondolta magában. Ki erősebb?

A művésznővel a Margitszigeten találkoztak. Csákány amikor megpillantotta, csalódottan hajtotta le fejét. Egy rendkívül elegáns, de már virágkorán tul levő asszony állt előtte, aki mosolygott büszkén, konvencionálisan mindig, de kacagni már nem tudott. Csákány bemutatta a feleségét. Egy darabon együtt mentek és tűzhelyük-ről beszélgettek. Csákány aztán előre ment a fiához. A legközelebbi fordulónál bucsuztak, mindnyájuknak jól esett, hogy elváltak.

Csákányék még aznap hazautaztak. Otthon aztán, hogy együtt ültek a kertben, mint akkoriban gyakran szokták, szótlanul, Csákány szakította félbe a esndet.

— Neked volt igazad édes, nem volt veszedelmes a találkozás. Jól számítottál, nem szeretem többé . . .

Az asszony a szemébe nézett és esöndesen szolt:

— Tévedsz Miklós: Szeretted ma is, én látom én érzem ezt, szeretted azzal a szerelmeddel, a melylyel szeretted egykor, de azt szeretted, a ki akkor volt, nem akit most láttal. Az igaz érzések

nem halnak meg, csak a szívek öregednek. Az érzésed tárgya tünt el, az a kacagó leány, a ki helyette van, az neked nem kell. Szomorú vagy, de én értelek. A tavasz elmúlt, nem jön meg többé soha. S ezen az estén, a hogy így együtt vagyunk, te temetsz valamit, ami nagyon drága volt neked, de a mi helyett most itt van neked az én szerető szívem, meg a fiad. Mi majd pótolni fogjuk . . .
Az asszony elhallgatott.

Csákány az ölébe hajtotta a fejét s a nő reá téve kezét, esőndesen simogatta az égő homlokot. A kert bokrai között a fák alatt halkán suttogva bujdosott a szeptemberi szellő; valahogy az ég alján éppen lehullott egy halovány csillag, de a hold engesztelő ezüstös fényt szórt az egymásra boruló férj és feleségre.

Nemesküri Kiss József.

Mi újság?

A hercegprimás adománya.

Kolos bibornok-hercegprimás Munkácsy Mihály festőművész sírja felett emelendő monumentális emlékmű céljára 100 koronát adott át Forster Gyula bárónak, a Képzőművészeti Társulat alelnökének. Az emléket a mester halálának kilencedik évfordulójára szeretnék felállítani.

Péter és Pál.

A két apostol napjára esett a belvárosi plebánia templom bucsúja. Ősi szokáshoz híven mézesbábos sátrak, és vig mozsardurrogások jeleztek a valamikor nagy jelentőségű és mozgalmas bucsú napját. A szép hagyományokra már csak a felgaljazott templom emlékeztette a szemlélőt. Az ünnepi szentmisét dr. Fehér Gyula praelátus kánonok tartotta nagy asszisztenciával, az alkalmi szentbeszédet pedig Mátéffy Viktor plebános mondotta. A kegyuraság részére fentartott padokban helyezkedtek el a város tisztviselői, élükön Vimmer Imre polgármesterrel, kiket délben — hagyományos szokás szerint — a plebános látott vendégeikül. Az ebédre közelítettünk más kiválóbb tagjai is hivatalosak voltak.

A vármegye közgyűlése.

Esztergom vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tartott. A napirenden a vármegyeház renoválására vonatkozó pályázat feletti miniszteri rendelkezés szerepelt. Ezt megelőzőleg az elnöklő főispán az elhunyt Niedermann Pál kir. tanácsost parentálta el őszinte fájdalommal. A napirend előtt Vimmer Imre polgármester lelkes beszédben említette fel, hogy gr. Batthány Lajosné szül. Andrássy Ilonát a király az Erzsébet renddel tüntette ki s ugyanakkor indítványozta, hogy a nemzeti ellenállás idején lelkes honleányi tevékenységet kifejtett grófnőt a megye közönsége kitüntetéssel alkalmából üdvözölje. — Most következett a híres miniszteri döntés, mely felolvastatván, érthető konsternációt keltett a bizottsági tagok között. Mi jogon avatkozhatott be a miniszter ily érthetetlen módon a vármegye legbelsőbb autonóm ügyébe? Nem lehet túrni az ilyen beavatkozást! Ilyenemű hangok hallatszottak a bizottsági tagok soraiban. Az állandó választmány azonban igen életrevaló kiutat talált a bonyolult helyzetből úgy, hogy a kecske is jóllakott és a káposzta is megmaradt. Azt javasolta tudniillik, hogy a vármegye küldjön ki egy újabb építkezési bizottságot, mely a vármegyeház teljes újraépítésére és egy-két évre kiterjedő olcsó kijavítására nézve szerezzen be terveket. Ilykép a vármegye teljesen eltekint az eddigi tervektől és pályázati eredményektől, de még — igen helyesen, a miniszteri döntéstől is. A vármegye ezen határozata mindenütt nagy meglepetést szült. Délben a főispán a bizottság egy részét ebédre vendéglátta.

Eljegyzés.

Levelet kaptunk. — Finom a hajtása . . . piros a peesétje . . . Egy ifju pár jelenté benne szerényen a legnagyobb földi boldogságot . . . a gyűrűváltást. Két nevet olvastunk benne. Mintha már láttuk volna ezt a két nevet . . . Egy pajkos színlap jelentette egyszer nem is olyan régen hogy ennek a két névnek a boldog tulajdonosa férjet és feleséget fognak játszani a színpadon. És most distingválta fehér kartonról olvassuk, hogy a szereplők ismét fellépnek, de most már egy másik színpadon az élet színpadán . . . Szegedy Jolánkát Bach Lajos parkányi földbirtokos ragyogó szép leányát eljegyezte Reusz Ferenc az Esztergomi Takarékpénztár könyvvezetője. Felhőtlen boldogságot!

Személyi hír.

Frey Ferenc bankár a vaskorona rend lovagja néhány heti üdülésre Karlsbadba utazott.

10 éves találkozó.

A helybeli főgimnázium 10 év előtt érettségét tett növendékei közül tegnap mintegy huszan találkozóra jöttek össze városunkban. A találkozó Mátéffy Viktor belvárosi plebános vendégszerető paróchiáján sereglettek össze, honnan diákmisére indultak a szent ferenczendi zárda templomába. Ezután látogatást tettek volt osztályfőnökükkel Rózsa Vitálnál, délben pedig a „Fürdő“-ben kedélyes társas ebédre gyűlt össze az ifjúkori emlékektől fellelkesült találkozó kis csapata. Délután Kovácspatakra rándultak ki.

Kinevezés.

Az igazságügyminiszter az ipari és keresk. alkalmazottaknak biztosításáról szóló 1907. XIX. t. c. alapján Komáromban szervezett választott bíróság elnökévé Kéri Miklós dr. komáromi törvényszéki bírót, elnök helyettesé pedig Gergelyi József törvényszéki bírót az 1910. év végeig terjedő időre kinevezte.

Uj takarékpénztári tisztviselő.

Az Esztergomi Takarékpénztár Részvénytársaság Pölczér Frigyes, győri felső kereskedelmi iskolai végzett tanulót, gyakornokká nevezte ki.

A Bélavári kiállítás.

Burghard Bélavári István festőművész kiállítása hétfőn bezárult. A festőművész innen visszautazott Pozsonyba az utóbbi napokban még a következők vásároltak képet: Magurányi József „Madonna“ Dr. Meszéna Tibor „Fűzfák“ Istvánffy Elemér „Golyák“ Dr. Weisz Sándor „Pipacsok“ Löwinger Vilmos „Vásár“ Reusz Ferenc „Téli tájkép“. Érdekes, hogy a közönség még akkor is óhajtott képet vásárolni midőn már a művész becsomagolt és így már nem tudta kieléteni a nagyban fellendült képvásárlási hajlandóságukat. Vigasztalásul mondhatjuk, hogy Bélavári néhány év múlva szebbnél szebb festményekkel újból felkeresi városunkat.

Előléptetések a járásbírósnál.

Az igazságügyminiszter Hanz Mór esztergomi járásbírósnál telegkönyvvezetőt jelenlegi helyén a IX. fizetési osztályba sorozott telegkönyvvezetővé, Kaán János nyirbatori járásbírósnál betétszerkesztőt valamint Keszthelyi Károly esztergomi járásbírósnál segédtelegkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazásuk helyén a X. fizetési osztályba sorozott telegkönyvvezetőkké nevezte ki.

Az új szolgabírói állás.

A belügyminiszter által Esztergom vármegyénél rendszeresített új szolgabírói állásra f. évi

október hó 1-ig adhatók be a pályázatok. Az állás javadalmazása 2600 K. törzsfizetés és 560 kor. lakbér.

Permanens hivatal.

A városi hivatalokban tegnap vette kezdetét a permanens hivataloskodás. A tisztviselők reggel 8-tól d. u. 2 óráig dolgoztak egyfolytában.

Tisztújító közgyűlés.

Dr. Perényi Kálmán alispán f. hó 10-ére tűzte ki a városnál szervezett új számtisztviselői állás betöltésére irányuló közgyűlést. Az állás javadalmazása 1600 K. fizetés és 300 K. lakbér. Pályázni július 8-áig lehet.

A szekér és a motor.

A modern technika legújabb vívmánya majdnem a halálát okozta Fink Lőrinc esolnoki lakosnak. M. hó 28-án Budapestről hajtattott hazafelé kétlovas kocsiján Fink, midőn a vörösvári magas országúton hirtelen elébe robogott az 561. számú háromkerékű motor. A motortól a lovak megvadtak és magukkal rántották a kocsit, mely az 5 méter magas partról a mélységbe zuhant. Finknek — szerencsére semmi baja sem történt. A csendőrök nyomozzák a motor gazdáját.

Darányi leszerelte a viharágyukat.

Tíz évvel ezelőtt vonult be Magyarországra diadalmasan a viharágyu. Komoly tudósok és jeles szakértők hozsánával üdvözölték és megállapították róla, hogy rettegett ellensége lesz a vihart és jégverést hozó fellegeknek. Most tíz év után Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, egyetértőleg a közös hadügyminiszterrel, kimondják reá a szentenciát, hogy értéktelen, a fellegek fűgyűlnek rá és míg a közös hadügyminiszter az olcsó löport, addig Darányi az erre szolgáló kedvezményes igazolványokat vonta meg a viharágyuktól. — Ezen elhatározásuktól most rendeletben értesítette az összes gazdasági egyesületeket.

Rend Didi-éknél.

Szentgyörgymező határában a nagy Duna partján rongyos sátorokban táboroz Horváth Didi nék az esztergomi cigányvajdának a népe. A rengő szakalú dadék, a cifrán szurtos cigányasszonyok és göndör purdék között most napok óta nagy a nyugtalanság. Mert van is ok rá, de nagy. Nem kevesebbről van szó, minthogy Reviczky Elemér h. rendőrkapitány elhatározta, hogy megszálltatja Didiéket és aki anyakönyvezetlenül találtatnék, könyörtelenül beiratik a matrikulába és mindezek után pedig a rendőrségnél állandó törzskönyvet fognak vezetni mindazon cigányokról, akik városunk határában állandóan tartózkodnak. Értethető, hogy ez a terv nem igen tetszik Horváth Didi népének. Mert bizony nem jó az a cigánynak, ha állandó vezeték és keresztnévet kell használnia és még hozzá nem is valami cigányosat mint teszem Didi, Tuta, Párnó, hanem szép kulturnevet már mint Alfonz, Alfréd Egon, Aranka, Margit, René még sok efféle. Most már bizony nem lehet csak úgy titokban „esór“-ni a segín cigánynak, mert hamar ráakadnak ő kegyelmire a becsületes neve után. Könnyű volt ám azelőtt! Ha kérdezte a rendőr vagy a csendőr a fővajdát: Hé Didi ki „esór“-ta el a bíróék tyukját? Hát a Didi felelte: Csokulom a kecsit a tekintetés nemzsetes esendir urnak, bizonyosan a Sztojka vagy a Zelfi. — A szegény csendőr persze mit tudta, hogy ki az a Sztojka meg a Zelfi. Sohase akadt rá a büntetésre. Hej de mostan már másképp léssen. Ha Didiék tyuklopásban találtak szépen megfogják mondhatni, a csendír urnak; Nyaljuk a ballábanak a nemzsetes kisujján a kermet bezzeg csak a Sátorvégi Eulalia kisasszony lophatta el azst a tyukot. Bizony így lesz és ezután! Sírnak is

Didiék a szentgyörgyzezei sátorok alatt mert még a szájukban van a néhai való Reviczky Győző főszolgabíró kezelésének az ize és a mostani h. rendőrkapitány a rettegett főbíró fia, akiről tudják a hogy a mit felőlük tervez, azt könyörtelenül végre is hajtja.

Változások a bencés székháznál.

A pannonhalmi főpát Gödör Kapisztránt szőlő és pincefelfelügyelővé Pannonhalmára, Bagyary Simon dr.-t Pápára tanárrá, Grätzer Piust Cellőmölkre plebánossá helyezte át. Helyükbe Paresami Henrik, Takács Gedeon és Rozman Ríchárd jönnek városunkba. A jövő iskolai évben Dombay Nárcisz a házgondnoki és Sárosy Etel a könyvtárosi tisztet fogják ellátni.

Hymen.

A fővárosi lapokból vesszük a hirt, hogy Görz Artur es. és kir. kamarás nyugalmazott tábornok leányát Mártát eljegyezte Fischer János dr. tüzérhadnagy Tolnán. Görz Artur mint a 26-os gyalogezred népszerű ezredese családjával együtt hosszú időn át közszerepetben állott városunkban.

Kinevezések a postán.

A hivatalos lap szerint a helybeli posta volt és jelenlegi tisztviselői közül a következők léptek elő: Halasi Lajos a IX. fizetési osztályba, Branszky Vilmos és Almási Manó a X. fizetési osztályba ellenőrökké.

Nyugtázás.

Dr. Kohl Medárd püspök a június hó 7-én megtartott nyomdász-hangverseny belépődíjának megváltása fejében tegnap 5 koronát küldött be postán szerkesztőségünkbe. Az összeget rendeltési helyére juttattuk.

A város a koldusokért.

Városunk mintegy nyolc évvel ezelőtt a házkénti koldulás beszüntetését elhatározta. Ezt akkor azon reményben tette, hogy a közönség ama készpénzáldozatát, melyet azelőtt alamizsna címen kiosztott, a város által kijelölt hatósági személy kezeihez szolgáltatassa. A begyűlt pénz részben a szegényház fenntartására, részben a szegények segélyezésére szolgál. Sajnos azonban, hogy utóbbi években az adakozási kedv igen megesappant, az aggodhaza deficit mellett tartható fenn, az alapító ke rovására. A szegényügyi bizottság legutóbbi ülésében behatóan foglalkozott az ügyvel és utolsó kísérletként a gyűjtésnek újból való megindítását határozta el. Ha a gyűjtés eredménnyel nem járna, kénytelen lesz a város az amugy is nagy községi teher emelésébe nyulni, mert szegényeink eltartására bennünket a törvény kötelez. A gyűjtőívek szétküldése már megkezdődött. Reméljük, hogy senki sem találkozik olyan, aki azt üresen küldené vissza.

Nem fűtyül a mozdony.

A huszadik századot nem hiába tartják ideges századnak, ma már a gyermek is ideges s az orvosoknak ugyanesak fő a fejük, hogy miként reparálják ki a pácienseik megrongált idegrendszerét. És mikor ilyenformán a közidegesség karmaiban vergődünk, jól esik konstatálni, hogy a kereskedelmi kormány megint egy oly intézkedést, tett, a mely első sorban az idegességünkkel számol. Arról van szó, hogy 1909. év januárjától kezdve elmaradnak azok a levegőt élesen hasító fűtők, a melyek a vonat érkezésekor és indulásakor az utasok idegeire oly rettenetes hatással voltak. Az állomások eszengettyű szava után ime megkondult a lélekharang a mozdonyok fűtve fölött is.

Milyen lesz a július?

A Meteor ezeket írja: Július havának esomópontja: 1-2-4-6-7-13-15-19-20-25-26-28-29-30-ra esnek, a melyek nem csak nagy számuk, de erős hatásuknál fogva is kitűnnek, így e hónapban nagy változásoknak nézünk elébe. Első felében a espadékos jelleg a túlnyomó, melyet részben esután azon körülmény esőkent, hogy Holdunk földtávolban s mi Naptávolban állunk, ekkor 1. és 7-ik espadékos jellegűek, 13. már szárazabb de 15 ismét esős, valamint a 19-iki is, mely még hűvös befolyással is bír. 25. körül a meleg, derült jelleg érvényesül, míg a 29-30-ki újra esős és hűvös jellegű a melyből kifolyólag július igen hűvös lenne, mit azonban enyhíteni fog azon körülmény, hogy nyarunk közepét képezi e hónap és hogy nagyobb napkitörések várhatók, így túl meleg nem, de azért elég meleg lesz e hónapunk.

Fürdési szabályok.

Egy egészségügyi közleményben olvastuk a következő fürdési szabályokat: 1. Sohase fürdől éhgyomorral vagy mindjárt nagyobb étkezés után. 2. Mielőtt lehűtened magad, gondoskodjál mindig arról hogy tested meleg legyen, történnék az bár a levegőnek vagy víznek mesterséges felmelegítése, vagy bepólyázás vagy erősebb mozgás által. 3. A test lehűtése arányban álljon a felmelegedéssel és ügyeljél arra, hogy az egész testet egyenletesen befolyásolja. 4. Általában sohase fürdöljél 18 C° vagy 14 1/2 R° alatti hőmérsékletű vízben, ha csak azt az orvos határozottan el nem rendelte. Különösen idősebb egyének és gyermekek óvakodjanak az említettnél hidegebb vízben fürdeni, legjobb, ha ezek lanya mosdással kezdik. 5. A test felszárítása egyenletes és tökéletes legyen. 6. Sohase állj meg fürdés után hűvös levegőben, hanem mindig tégy egy kis ideig tartó mozgást utána.

A vakok iparcikkei.

Hazai iparunk pártolásáról sokat beszélünk, de kevését teszünk az érdekében. Meghallgatjuk szívesen a magyar készítmények dícséretét, végezettel mégis külföldit vásárlunk s mert látszólag talán olcsóbb, eltekintjük silányságát és számba sem vesszük a hazai iparcikkek felette nagy tartosságát. Így vagyunk a vakok készítményeivel is. A külföldnek milliókat juttatunk kosár és kefe árúért, míg idehaza törekvő szorgalommal és kitaró munkássággal magyar vakjaink ugyanazon árúkat jobban, tartósabban s szebben előállítják, mint a külföldön, sajnos a közönség számbavehető érdeklődése nélkül. Mint értesülünk a vakok szegedi képző és lojalokoztató intézetében a kosár és kefe árú minden elképzelhető fajtát, u. m. gyermek-kosarak, kenyér-kosarak, kerti-butorok, kuttartartó-állványok, kézimunka-kosarak, piaci-kosarak, ruha-kosarak, szállító-kosarak, tálcakosarak, utazó-kosarak, virág-állványok, stb. a kefe készítményekből: fal-porolók, haj-kefék, mindennemű-seprők, padló-kefék, suroló-kefék, stb. készítenek. El kell ámunnunk azon, hogy ezen sorssujtott szerencsétlenek mennyi mindenféle árú képesek előállítani s amellet oly olcsó árakon, hogy azokat méltán ajánlhatjuk a közönség figyelmébe. Támogassuk ezen magasztos intézmény emberbaráti ügyét az által, hogy csak oly kefe és kosár árúkat tőrünk

meg házunknál, amelyet a vakok szegedi intézetében készítettek. Egyebekben a vakok szegedi intézetének vezetősége készséggel küld árjegyzéket bárkinek és mindenemű megrendelést megbízható podtossággal teljesít.

Állategészségügy.

Gazdasági tudósítónk jelenti: Bélán a lép-fene megszűnt. — Süttön a sertésorbáné szórva-nyosan fellépett. — Bajnán a sertésorbáné járványosan fellépett. — Nagysápon a sertésorbáné megszűnt.

Négy nyári szó.

Korona jeges gyümölcs pékségével. A »Korona« kávéház speciálitása. Legkellemesebb üdítő esemege

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

Hirdetmény.

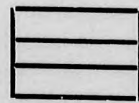
Karva község vadászterülete 1908. augusztus hó 1-től kezdődő 6 egymásutáni évre 1908. évi július hó 12 napján d. e. 10 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverési feltételek a község házábanál megtekinthetők.

Karva, 1908. június 28.
Szelle Károly, Polák István,
jegyző, bíró.

A legrégebb és a legjobban értesült ujság az 000000

EGYETÉRTÉS.

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja. []

Előfizetési ára egy óra 2:40 Korona.

Főszerkesztő:

Dr. PAP ZOLTÁN.

Szépirodalmi főmunkatárs:

EÖTVÖS KÁROLY.

KÉRJEN MUTATVÁNYSZÁMOT.

Nagy elterjedettsége folytán hirdetései vel minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetésére alkalmas, mert olvasóközönsége vegyes.

Kérjen hirdetési prospektust.

Globusz
fémfiszító
kivonat

minden más tisztítószerrel felülmul

**Ifjusági
olvasmányok,
képeskönyvek**

a „Hunnia“ könyvkereskedésében kaphatók.